

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI-4101-01-01/2012
P/12/097

Kielce, dnia   marca 2012 r.

Pan
Andrzej Przygoda
Wójt Gminy Brody

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy w Brodach (Urząd) w zakresie realizacji Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich (PPWOW), z uwzględnieniem pożyczki Banku Światowego, w latach 2010-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 13 lutego 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych uchybień, ocenia działalność Wójta gminy Brody w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- prawidłowa realizacja usług ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych, w ramach Programu Integracji Społecznej (PIS),
- przygotowanie *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brody (SRPS)* oraz *Planu działania*, zgodnych z wymogami podręcznika *Realizacji Programu Integracji Społecznej*;
- stosowanie prawidłowych procedur przy zlecaniu usług związanych z realizacją *Programu Integracji Społecznej*;
- prawidłowe i zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie środków na realizację PIS, w pięciu badanych przypadkach;
- prawidłowe i terminowe sporządzanie sprawozdań związanych z PPWOW,
- zgodność sprawozdań finansowych z ewidencją księgową oraz stanem środków na rachunkach bankowych.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

- błędów formalnych w kwestionariuszach wypełnianych przez komisję dokonującą oceny ofert na realizację usług w ramach PIS;
- braku bieżącej kontroli i monitoringu zleczanych usług.

---

¹ Dz. U. z 2012 poz. 82 ze zm.

1. Gmina Brody w 2010 roku w sposób prawidłowy realizowała usługi ukierunkowane na rozwiązywanie problemów społecznych, w ramach Programu Integracji Społecznej, wypełniając zapisy *Porozumienia o współpracy z Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego przy realizacji Poakcesyjnego Programu Wsparcia Rozwoju Obszarów Wiejskich* podpisanego 23 stycznia 2008 r.

W okresie objętym kontrolą, Gmina posiadała aktualną *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brody* zgodną z załącznikiem nr 5 do podręcznika Realizacji PIS oraz *Plan działania* zgodny z załącznikiem nr 4 ww. podręcznika, pozytywnie zaopiniowany przez konsultanta regionalnego. Powyższe dokumenty zostały także zaopiniowane pozytywnie przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kielcach.

W SRPS wyznaczone zostały następujące główne cele strategiczne:

- zapobieganie ubóstwu i integracja społeczna rodzin;
- integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych i zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności;
- ochrona i pomoc dzieciom i młodzieży, w szczególności pozbawionym środowiska rodzinnego oraz funkcjonujących w środowiskach zagrożonych degradacją;
- wsparcie dla osób starszych i zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Powyższym głównym celem strategicznym przyporządkowane zostały cele szczegółowe, którym z kolei odpowiadały konkretne zadania do realizacji.

W SRPS w Gminie Brody, jako osobę odpowiedzialną za jej wdrażanie wyznaczono Wójta Gminy. Dla realizacji tego celu Wójt zarządzeniem Nr 88/2008 z dnia 12 listopada 2008 r. powołał pięcioosobowy *Zespół do spraw Realizacji Poakcesyjnego Programu Wsparcia Rozwoju Obszarów Wiejskich* (Zespół PPWOW). W jego skład weszło czterech pracowników Urzędu Gminy w Brodach oraz pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Koordynatorem Zespołu PPWOW została Sekretarz Urzędu, a pozostali członkowie byli specjalistami od spraw organizacyjnych, finansów, zamówień publicznych i pomocy społecznej. W okresie objętym kontrolą członkowie Zespołu dodatkowo pogłębiali swoją wiedzę w zakresie realizacji Programu Integracji Społecznej poprzez bezpośrednie spotkania z konsultantem regionalnym oraz uwzględnianie otrzymywanych od niego wskazówek dotyczących jego wdrażania.

2. Na realizację zadań zawartych w Programie Integracji Społecznej, wojewoda świętokrzyski, siedmioma decyzjami z 2010 r. przyznał Gminie Brody środki na łączną kwotę 165.768,83 zł.

W ramach realizacji Programu Integracji Społecznej i w granicach przyznaných środków, Urząd w sposób prawidłowy sporządził dwa zaproszenia do składania ofert - pierwsze 20 maja 2010 r., a drugie 10 sierpnia 2010 r. Zaproszenia dotyczyły planowanych na 2010 r. usług Programu Integracji Społecznej, w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich. Planowane usługi dotyczyły:

- rozwoju zainteresowań i pasji dzieci i młodzieży, jako formy edukacji i aktywizacji realizowanej poprzez koła zainteresowań w świetlicach wiejskich, kluby młodzieżowe, zajęcia kulturalne, organizację zajęć sportowych,
- zapobiegania patologii społecznej wśród dzieci i młodzieży poprzez zorganizowanie obozu profilaktyczno-terapeutycznego dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- organizowania różnych form wypoczynku i rekreacji w postaci spotkania integracyjnego sąsiadujących ze sobą sołectw;
- integracji społecznej osób starszych poprzez zajęcia rękodzielnicze dla seniorów, zajęcia kulinarne z aktywności ruchowej i inne,
- szkoleń z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej, przeciwdziałania narkomanii, zapobiegania przemocy skierowane do dzieci, młodzieży, rodziców i kadry pedagogicznej.

Do oceny ofert składanych przez usługodawców w ramach Programu Integracji Społecznej związanych z realizacją zadań gminy, wójt gminy Brody zarządzeniami Nr 52/1/10 z dnia 22 czerwca 2010 r. powołał Komisję ds. Oceny Ofert. W skład komisji oceniającej wchodziły cztery osoby - wszyscy radni Gminy Brody.

Opublikowane w 2010 r. dwa zaproszenia do składania ofert na realizację usług w 2010 r. zostały opublikowane w Internecie, prasie lokalnej oraz na tablicy Urzędu. W zaproszeniach została podana procedura wyboru. Wybór ofert odbywał się zgodnie z zapisami art. 4 ust. 1 lit. a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 Prawo zamówień publicznych², w oparciu o procedurę CPP (*Community Participation in Procurement*– Udział

² Dz. U. z 2007, Nr 223 poz. 1665, ze zm.

społeczności w zamówieniach Banku Światowego). Postępowania w tym zakresie były prowadzone zgodnie z podręcznikiem Realizacji Programu Integracji Społecznej, a składający oferty posługiwali się zamieszczonymi w nim wzorami formularzy.

3. W odpowiedzi na zaproszenie na realizację usług w ramach PIS z dnia 20 maja 2010 r. wpłynęło dziewięć ofert, natomiast na zaproszenie z dnia 10 sierpnia 2010 r. tylko jedna oferta. Składane oferty odpowiadały wymogom określonym w załączniku nr 6.2. Podręcznika „Wzór oferty techniczno-finansowej usługodawcy do zastosowania w procedurze specjalnej CPP”.

Oferty na zaproszenia w 2010 r. złożyły - Publiczna Szkoła Podstawowa w Lipiu prowadzona przez Stowarzyszenie Oświatowe Nasza Szkoła, Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej (jednostka organizacyjna gminy Brody), Stowarzyszenie Trzeźwościowe „RODZINA” z siedzibą w Brodach oraz Ludowy Klub Biegacza „Rudnik”.

Komisja ds. Oceny Ofert, zgodnie z przyjętą procedurą opartą na wytycznych podręcznika Realizacji PIS, sporządzała za każdym razem Raport z Oceny Ofert (według wzoru z ww. podręcznika), dokonując rankingu składanych ofert i na jego podstawie rekomendowała Wójtowi zawarcie porozumienia lub umowy na realizację wybranej usługi (projektu).

Po pierwszym zaproszeniu, przy sporządzaniu Raportu z Oceny Ofert (zgodnego z wzorem z podręcznika Realizacji PIS) członkowie Komisji popełnili błędy techniczne przy wypełnianiu kwestionariusza ww. Raportu oraz jego załączników. Ponadto niewłaściwie wypełnili oświadczenia potwierdzające ich bezstronność. Powyższe błędy lub uchybienia nie miały jednak wpływu na prawidłowy wybór oferentów.

Wójt na podstawie rekomendacji Komisji ds. Oceny Ofert w 2010 r. podpisał umowy lub porozumienia z wyłonionymi oferentami na wykonanie następujących usług w ramach PIS:

- zorganizowanie w Zakopanem przez Publiczną Szkołę Podstawową w Lipiu za kwotę 30 tys. zł letniego obozu profilaktyczno – terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- zorganizowanie w lipcu i sierpniu 2010 r. treningów i zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży przez Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej w Brodach (CKiAL) na kwotę 27.000 tys. zł;
- na organizację wakacyjnej świetlicy edukacyjno-integracyjnej dla dzieci i młodzieży przez CKiAL na kwotę 6.800 zł;
- zorganizowanie integracyjnych zabaw biegowych oraz wakacyjnej szkoły biegowej dla dzieci i młodzieży, w celu nauki funkcjonowania w grupie przez Ludowy Klub Biegacza „Rudnik” na kwotę 12,455 zł;
- zorganizowanie, jako formy wypoczynku i rekreacji, pikniku rodzinnego integrującego mieszkańców sąsiadujących ze sobą sołectw przez Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Rodzina” w Brodach na kwotę 22.992 zł;
- zrealizowanie usług dla osób starszych (zajęcia rękodzielnicze dla seniorów, zajęcia kulinarne i inne formy aktywności) przez Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej w Brodach na kwotę 7 tys. zł;
- przeprowadzenie szkolenia z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej, przeciwdziałania narkomanii, zapobiegania przemocy w rodzinie, skierowanego do dzieci, młodzieży, rodziców oraz kadry pedagogicznej przez Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Rodzina” w Brodach na kwotę 18.200 zł.

W umowach na wykonanie ww. usług zawarte były w szczególności takie punkty, jak: sprawozdawczość, okres świadczenia usługi, harmonogram płatności oraz zasady płatności. Umowy były sporządzane według wzoru umowy na świadczenie usług społecznych umieszczonego w podręczniku Realizacji PIS.

W porozumieniach wymieniano wszystkie paragrafy zawarte we wzorze z podręcznika Realizacji PIS takie, jak: przedmiot porozumienia, zasady realizacji, okres realizacji porozumienia, obowiązki Gminy oraz obowiązki usługodawcy.

4. Realizacja zleconych przez Gminę Brody usług w ramach PIS w 2010 r. przebiegała zgodnie z podpisanymi umowami lub porozumieniami.

Ze szczegółowego badania pięciu największych kwotowo usług realizowanych w ramach PIS w 2010 r. wynika, że zostały one wykonane zgodnie z podpisanymi umowami i porozumieniami, a poniesione koszty związane z ich wykonaniem były w całości kosztami kwalifikowanymi. Składane do Urzędu sprawozdania

częściowe lub końcowe były sporządzane zgodnie z podręcznikiem Realizacji PIS, a załączone do nich rachunki i faktury przedstawiają wydatki bezpośrednie związane z realizacją poszczególnych usług.

Wszyscy wykonawcy usług zrealizowanych w ramach PIS, po ich zakończeniu deklarowali gotowość realizacji podobnych projektów w przyszłości, w przypadku pojawienia się zewnętrznych źródeł finansowania. Nie deklarowali jednak ich kontynuowania ze środków własnych.

5. Ze sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Brody za 2010 r. wynika, że ze środków pochodzących z Banku Światowego zrealizowano usługi w ramach Programu Integracji Społecznej. Na planowaną kwotę 167.672 zł wydatkowano 165.768,83 zł (dział 852, rozdz. 85295 § 2803 i § 2823). Na projekty realizowane w 2010 r. wydatkowano łącznie 124.437 zł, a pozostałą kwotę, tj. 41.331,83 zł stanowiły środki za końcowe płatności dotyczące projektów realizowanych w 2009 r.

Poakcesyjny Program Wspierania Obszarów Wiejskich w ramach którego Gmina Brody realizowała projekty obsługiwany był przez system komputerowy MIS PPWOW. Wszelkie czynności związane z realizacją projektów były prawidłowo wprowadzane do ww. systemu przez pracowników Urzędu.

Po zawarciu umowy lub porozumienia z realizatorami wybranych usług do systemu MIS wprowadzano dane usługodawcy (NIP, REGON, nazwę, adres), datę zawarcia umowy (porozumienia), datę rozpoczęcia i zakończenia świadczenia usług, kwotę umowy, całkowitą wartość projektu. Na podstawie tak wprowadzonych umów do systemu MIS, Urząd występował z wnioskiem o zaliczkę do Świętokrzyskiego Urzędu Marszałkowskiego, w dwóch terminach, tj. do 12-go lub 27-go danego miesiąca. Wnioski przesyłane były drogą elektroniczną poprzez system MIS, a do Urzędu Marszałkowskiego równolegle przesyłano jego wydruk papierowy.

Po otrzymaniu zaliczki w Urzędzie dokonywano płatności zgodnie ze złożonym wnioskiem, a z kolejnym wnioskiem o zaliczkę występowano dopiero po jego rozliczeniu. Rozliczenie wniosku w Urzędzie odbywało się poprzez złożenie przez usługodawcę sprawozdania finansowego częściowego lub końcowego z realizacji projektu i wprowadzaniu danych do systemu MIS. W przypadku złożenia przez usługodawcę sprawozdania finansowego częściowego i wprowadzeniu go do systemu MIS, rozliczany był wniosek o zaliczkę i generowano nowy wniosek. Po otrzymaniu i wprowadzeniu sprawozdania końcowego rozliczano uprzedni wniosek o zaliczkę i dokonywano płatności końcowej za wykonane usługi.

Urząd terminowo wywiązywał się z określonego w podrozdziale 3.3. Podręcznika, obowiązku składania sprawozdań finansowych kwartalnych i rocznych. Dane za 2010 r. wykazane w kwartalnych i rocznych sprawozdaniach wygenerowanych przez system MIS były zgodne z ewidencją księgową i stanem środków na rachunkach bankowych.

Sprawozdanie końcowe z realizacji PIS zostało złożone 26 października 2010 r. w związku z zakończeniem realizacji programu przed końcem roku.

6. Zdaniem NIK, w trakcie realizacji usług zleconych w ramach Programu Integracji Społecznej istniało ryzyko braku szybkiej reakcji Urzędu w przypadku niewłaściwego ich wykonywania przez oferentów. Wynikało to z zaniechania przez Urząd prowadzenia bieżącego monitoringu kontroli realizowanych usług. Urząd mógł posiadać informację o stanie ich realizacji dopiero po zapoznaniu się z częściowymi lub końcowymi sprawozdaniami z ich wykonania składanymi przez wykonawców oraz z załączonym do niego rachunkami i fakturami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) zapewnienie staranności przy wypełnianiu dokumentacji dotyczącej realizacji programów finansowanych ze środków zewnętrznych;
- 2) wprowadzenie systemu bieżącej kontroli i monitoringu usług realizowanych ze środków publicznych przez podmioty zewnętrzne.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.